

Tracé Konterdam-Slykens (gemeentes BREDENE & OOSTENDE)

Programma van Maatregelen

Auteur:

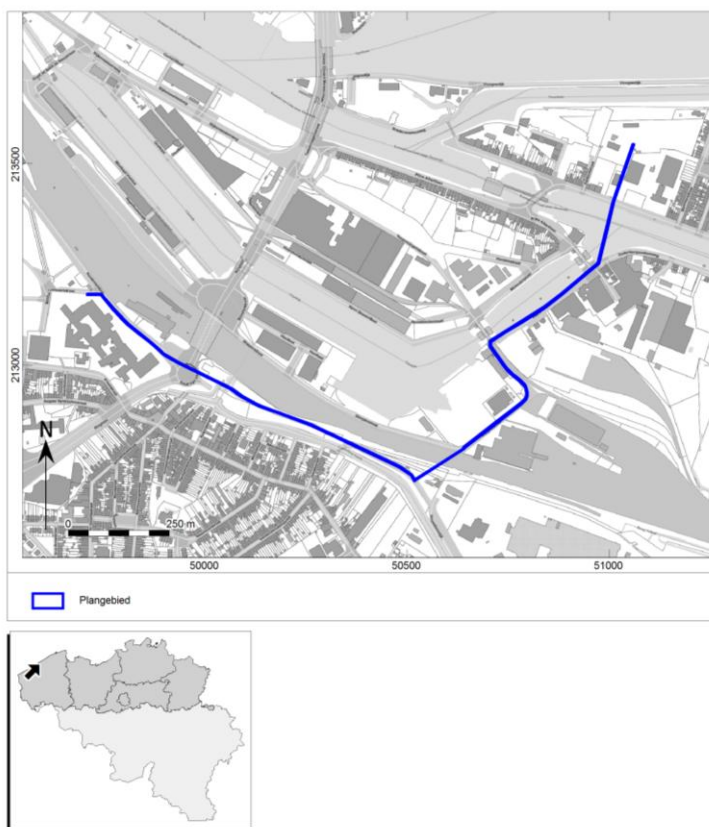
Jeroen Vermeersch

Autorisatie:

J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in augustus 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Slykens (Bredene) - Konterdam (Oostende) (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen om een ondergrondse hoogspanningsleiding in sleuven aan te leggen.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Op basis van dit bureauonderzoek blijkt dat de ondergrond bestaat uit quartaire sedimenten die minstens een dikte hebben van 20 m. De bovenste (ongeveer) 7 meter bestaat uit holocene mariene afzettingen. Op basis van de bodemkaart ligt het gebied in een bebouwde zone, maar de oorspronkelijke gronden bestaan uit geulgronden (centraal in het plangebied en gerelateerd aan de Grauweloze Kreek) enerzijds en kleiplaatgronden anderzijds. Deze kleiplaatgronden zijn afzettingen uit de 17de en 18de eeuw die zijn afgezet op oudere poldergronden. De geulgronden gaan terug tot minstens in de 17de eeuw. In beide gevallen bestaat de bodem er uit klei. Bij boringen aan de Vaartblekersstraat bestaan de bovenste meters uit zand of zandige klei.

Op basis van de archeologische kennis zijn er voor de oudste perioden (prehistorie tot en met de volle middeleeuwen) beperkte resten of sites gekend. Vaak gaat het om losse vondsten die verspoeld zijn al zijn er zowel ten oosten als ten westen van het gebied wel een aantal archeologische sites gekend. Voor het plangebied worden dergelijke vondsten echter niet verwacht.

Pas vanaf de volle en late middeleeuwen wordt de kustvlakte ingepolderd met dijken (al zijn er ook bewijzen van enkele Romeinse dijken) en in gebruik genomen. Het gebruik van deze zone is niet goed gekend maar in de 16de eeuw zouden er hoeves in dit deel van de Polders bestaan hebben. Tijdens het Beleg van Oostende was de omgeving ingenomen door bastions. Centraal in het plangebied liep ten laatste in de 17de eeuw de Grauweloze Kreek die op dat moment een veel ruimere bedding had dan vandaag. Ook het Kanaal

Oostende-Brugge werd in de 17de eeuw aangelegd en een eeuw later werd centraal in het plangebied een zone ingenomen waar zaagnijverheid aanwezig was, dit is de zone langs de Vaartblekerstraat. In de 18de eeuw werd ook de spoorlijn tussen Oostende en Brugge aangelegd waarvoor het terrein rondom met ongeveer 2 meter is opgehoogd. Vanaf de 20ste eeuw werd de omgeving van het plangebied ingenomen door bebouwing en werd de kreek ook ingedijkt. Door de aanleg van het kanaal, de indijking van de kreek en de ontwikkeling van de bebouwing (met aanleg van de straten) wordt de kans dan ook erg klein geacht dat er in het plangebied vondsten of sites worden aangetroffen.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Op basis van dit bureauonderzoek blijkt dat de ondergrond bestaat uit quartaire sedimenten die minstens een dikte hebben van 20 m. De bovenste (ongeveer) 7 meter bestaat uit holocene mariene afzettingen. Op basis van de bodemkaart ligt het gebied in een bebouwde zone, maar de oorspronkelijke gronden bestaan uit geulgronden (centraal in het plangebied en gerelateerd aan de Grauweloze Kreek) enerzijds en kleiplaatgronden anderzijds. Deze kleiplaatgronden zijn afzettingen uit de 17de en 18de eeuw die zijn afgezet op oudere poldergronden. De geulgronden gaan terug tot minstens in de 17de eeuw. In beide gevallen bestaat de bodem er uit klei. Bij boringen aan de Vaartblekersstraat bestaan de bovenste meters uit zand of zandige klei.

Op basis van de archeologische kennis zijn er voor de oudste perioden (prehistorie tot en met de volle middeleeuwen) beperkte resten of sites gekend. Vaak gaat het om losse vondsten die verspoeld zijn al zijn er zowel ten oosten als ten westen van het gebied wel een aantal archeologische sites gekend. Voor het plangebied worden dergelijke vondsten echter niet verwacht.

Pas vanaf de volle en late middeleeuwen wordt de kustvlakte ingepolderd met dijken (al zijn er ook bewijzen van enkele Romeinse dijken) en in gebruik genomen. Het gebruik van deze zone is niet goed gekend maar in de 16de eeuw zouden er hoeves in dit deel van de Polders gestaan hebben. Tijdens het Beleg van Oostende was de omgeving ingenomen door bastions. Centraal in het plangebied liep ten laatste in de 17de eeuw de Grauweloze Kreek die op dat moment een veel ruimere bedding had dan vandaag. Ook het Kanaal Oostende-Brugge werd in de 17de eeuw aangelegd en een eeuw later werd centraal in het plangebied een zone ingenomen waar zaagnijverheid aanwezig was, dit is de zone langs de Vaartblekerstraat. In de 18de eeuw werd ook de spoorlijn tussen Oostende en Brugge aangelegd waarvoor het terrein rondom met ongeveer 2 meter is opgehoogd. Vanaf de 20ste eeuw werd de omgeving van het plangebied ingenomen door bebouwing en werd de kreek ook ingedijkt. Door de aanleg van het kanaal, de indijking van de kreek en de ontwikkeling van de bebouwing (met aanleg van de straten) wordt de kans dan ook erg klein geacht dat er in het plangebied vondsten of sites worden aangetroffen.

2.3 De impactbepaling:

Dit project omvat de aanleg van een nieuwe ondergrondse 36kV verbinding tussen het Elia onderstation Slykens in Bredene en het Elia onderstation Konterdam in Oostende.

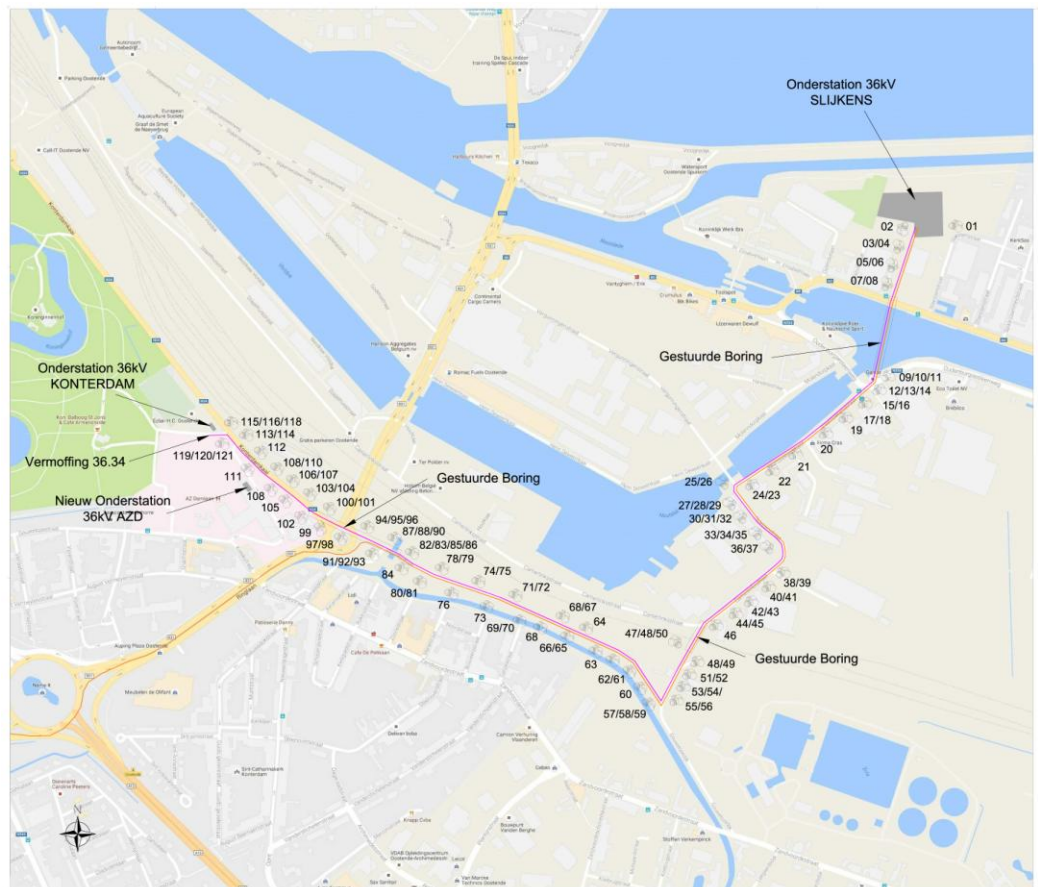
Vanuit het onderstation Slijkens loopt het tracé in een sleuf type A naast het onderstation van Eandis richting het kanaal. De Prinses Elisabethlaan en het kanaal worden gekruist door middel van een gestuurde boring (400 mm diameter) die vertrekt van op het onderstation Slykens tot in de Vaartblekersstraat. In deze straat is een deel van de weg reeds verstoord door een bestaande riolering.

Het tracé wordt daar aangelegd sleuf type A in de rijbaan (weg van het water) tot in de Sloepenstraat. De verbinding wordt dan aangelegd in sleuf type A in de rijbaan van de Sloepenstraat en de Camerlinksstraat tot aan de spoorweg.

Deze spoorweg wordt gekruist door middel van een gestuurde boring om dan uit te komen op/naast het wandelpad Gouweloze dijk.

Hier ligt de verbinding opnieuw in sleuf type A tot aan de rotonde (Adolf van Glabbekeplein) richting Konterdamkaai. In deze zone zal door de stad Oostende nog leidingen aangelegd worden waardoor een (deel van) het tracé in verstoorde grond zal aangelegd worden. Aan de rotonde wordt dit deel gekruist door middel van een gestuurde boring om uit te komen in de Konterdamkaai.

In de Konterdamkaai ligt de verbinding in sleuftype A tot aan het Elia onderstation Konterdam.

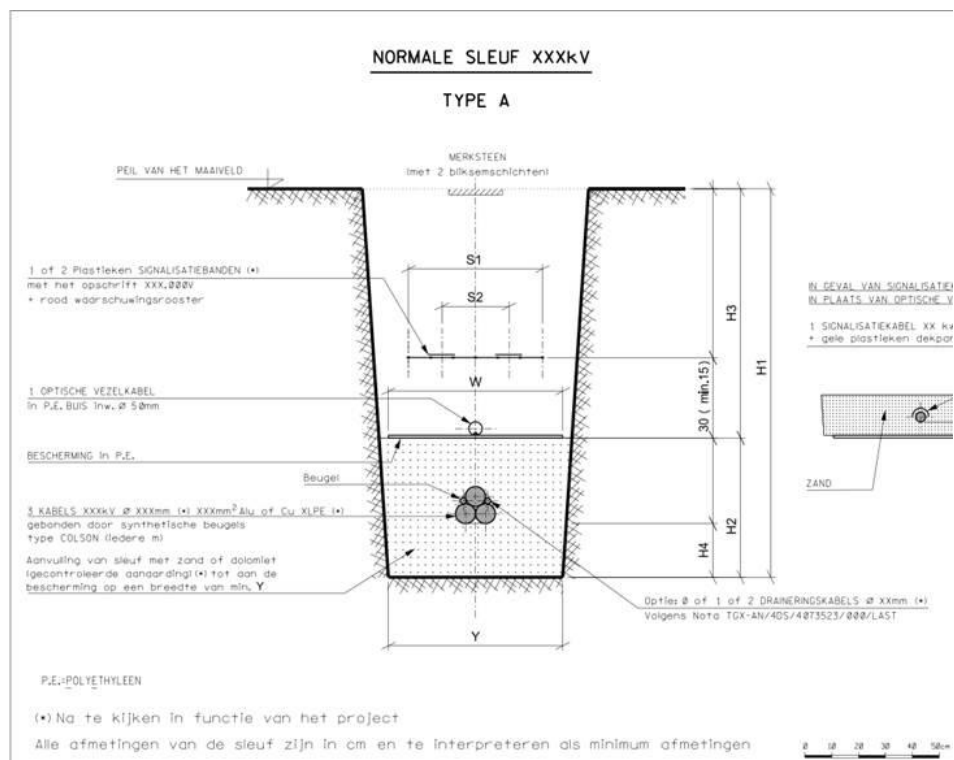
Afb. 3. De ligging van het tracé met aanduiding van de locaties met gestuurde boringen.

Tracé Konterdam-Slykens (gemeentes BREDENE & OOSTENDE)

Afb. 4. De ligging van het tracé geprojecteerd op een luchtfoto..

Een type A sleuf heeft een diepte van 95 cm (in bepaalde gevallen 90 cm) en is onderaan 50 cm breed. Bovenin zal die een breedte hebben van 100 cm, inclusief beschoeiing en extra uitbraak (fig. 5).

Afb. 5. Type A-sleuf, met een maximale diepte van 95 cm.

Op basis van het bureauonderzoek blijkt dat er binnen het plangebied een lage kans is op het aantreffen van archeologische resten. Indien resten zouden aangetroffen worden zullen ze een beperkte kenniswinst opleveren omdat de oppervlakte van de sleuf beperkt is en bijgevolg de potentiële kenniswinst gering zal zijn.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.